

БАНК АЖВОРОННОМАНИ

Банк ходимлари ва тadbиркорларнинг ҳафталик газетаси

ISSN 2010-6602

Сайтимизга утиш учун QR-кодини телефонингиз орқали сканер қилинг.

1995 йил январдан бошлаб нашр этилмоқда

№3 (1182), 2019 йил 17 январь

ЎЗБЕКИСТОН-ГЕРМАНИЯ БИЗНЕС-ФОРУМИ

Мамлакатимизда инвестиция муҳитининг тобора яхшиланаётгани иқтисодиёт тармоқлари ва ҳудудларга тўғридан-тўғри сармояларнинг ортишига сабаб бўлаётир. Натижада чекка туману қишлоқларда ҳам бир қатор sanoat корхоналари ишга тушиб, аҳолининг иш билан таъминланишига замин яратмоқда.

Албатта, бу кейинги йилларда республикамизнинг қўшни ва хорижий мамлакатлар билан йўлга қўяётган мустақам дўстлик ришталари, ижтимоий-иқтисодий, банк-молия, савдо-сотиқ каби муҳим йўналишлардаги ҳамкорлигининг самарасидир.

14 январь куни Берлин шаҳрида Ўзбекистон-Германия ишбилармонлари ўртасида ўтказилган бизнес-форум давомида имзоланган ҳамкорлик шартномалари ҳам юртимизда инвестицион фаолиятнинг янада кенгайишига хизмат қилди.

Ўзбекистон Республикаси Инвестициялар буйича давлат қўмитаси ҳамда Ўзбекистон Савдо-саноат палатаси томонидан Германия иқтисодиёти Шарқий қўмитаси ҳамкорлигида ташкил этилган мазкур форумда икки мамлакатнинг кўпгина тармоқлари, жумладан, савдо, ин-

вестиция, банк-молия, консалтинг, логистика каби муҳим тармоқларига масъул вазирлик ва идоралари, компания ва концернлари вакиллари иштирок этди. Шунингдек, унда Ўзбекистон Республикаси Бош вазирининг ўринбосари, Инвестициялар буйича давлат қўмитаси раиси Суҳроб Холмуродов, Германия иқтисодиёт ва энергетика вазирининг ўринбосари Э.Франц, Европа тикланиш ва тараққиёт банкининг биринчи вице-президенти Ю. Ригтеринк, Халқаро молия корпорацияси минтақавий директори К. Фюльстер қатнашди. Мамлакатимизда Германиянинг етакчи компаниялари билан ўзаро манфаатли ва узоқ муддатли шерикликни ривожлантиришга алоҳида эътибор қаратилмоқда.

(Давоми 2-бетда.)

“ЎЗМИЛЛИЙБАНК” КfW IPEX-BANK БИЛАН 100 МИЛЛИОН ЕВРОЛИК ШАРТНОМА ИМЗОЛАДИ

2019 йил 14 январь куни Берлинда Ўзбекистон Республикаси Президенти Ш.М. Мирзиёевнинг Германия Федератив Республикасига давлат ташрифи арафасида бўлиб ўтган Ўзбекистон-Германия бизнес-форуми доирасида “Ўзмиллийбанк” ва Германиянинг KfW IPEX-Bank ўртасида 100 млн. евро миқдоридagi кредит шартномаси имзоланди.

Маълумки, юртимизда амалга оширилаётган ислохотлар доирасида иқтисодиётнинг барча истиқболли йўналишларида юқори қўшимча қийматга эга маҳсулотлар ишлаб чиқаришни ташкил этиш имконини берадиган Европа технологиялари негиздаги лойиҳаларга катта эътибор қаратилмоқда. Мазкур имзоланган битим ҳам KfW IPEX-Bank билан “Ўзмиллийбанк” ўртасида йирик инвестиция лойиҳаларини молиялаштириш учун минимал суммаси 5 млн. евро ва 10 йилгача муддатга мўлжалланган узоқ муддатли кредит линиясини тақдим этишда янги ҳамкорликни йўлга қўйишни назарда тутди.

Ушбу шартноманинг асосий жиҳати шундаки, Германия ва бошқа Европа Иттифоқи мамлакатларидан юқори технологияли Европа ускуналари ва хизматлари импорт қилишни назарда тутди. Шу билан бирга иқтисодиётнинг барча сектор лойиҳаларини Euler Hermes, SACE ва SERV каби Экспорт кредит агентликлари (ЭКА) сўғурта қопламаси остида молиялаштириш имкони туғилади.

“Ўзмиллийбанк” ва KfW IPEX-Bank ҳамкорлиги Ўзбекистон ва Германия ўртасидаги савдо-иқтисодий муносабатларни ривожлантиришга янги суръат бағишлайди, шунингдек, бошқа истиқболли йўналишларда икки томонлама муносабатларни фаоллаштиришга хизмат қилиши тайин.

finance.uz

“ПОЙТАХТ БАНК” ПОРЛОҚ КЕЛАЖАК САРИ

Ҳаракатлар стратегиясининг учинчи — “Иқтисодиётни ривожлантириш ва либераллаштириш” йўналишида мамлакатимизда банк тизимини ислоҳ қилишни чуқурлаштириш ва барқарорлигини таъминлаш, банкларнинг капиталлашув даражаси ва депозит базасини ошириш, уларнинг молиявий барқарорлиги ва ишончилигини мустақамлаш, истиқболли инвестиция лойиҳалари ҳамда кичик бизнес ва хусусий тadbиркорлик субъектларини кредитлашни янада кенгайтириш вазибаларига алоҳида ургу берилган. Айтиш жоизки, мазкур стратегия ҳаётга татбиқ этила бошланганидан бери барча соҳаларда кўплаб янгилликлар ва ўзгаришлар рўй берди.

Республикамиз бўйлаб молиявий муҳитни яхшилаш, хорижий инвестицияларни жалб қилиш ва тadbиркорликни ривожлантиришга алоҳида эътибор қаратилмоқда. Бу борада ҳокимиятлар ва барча молия корхоналарига кўплаб ваколатлар берилиб, шу асосда ҳудудларнинг ижтимоий-иқтисодий ўсишига замин яратилаётир. “Пойтахт банк”нинг шу кунларда иш бошлаши ҳам ана шу эзгу амалларнинг узвий давоми бўлди.

Президентимизнинг 2017 йил 13 мартдаги “Тошкентда 2017–2021 йилларда арзон кўп квартираларни қуриш миқёсини кенгайтириш бўйича қўшимча чора-тadbирлар тўғрисида”ги қарори доирасида ташкил этилган мазкур банк эндиликда уйга муҳтож бўлган аҳолига молиявий ёрдам кўрсатиши баробарида тезкор ва қулай банк хизматларини ҳам амалга оширади.

Банк олдида турган муҳим вазифалар, яратилажак янги банк маҳсулотлари ва келгусидаги режалар билан яқиндан танишиш мақсадида “Пойтахт банк” бошқаруви

аъзоси Жамшид Юлдашевни суҳбатга чорлади.

— Айтиш мумкинки, Президентимизнинг 5515-сонли қарорига кўра, мамлакатимиз тарихида илк бор, тажриба тариқасида ҳокимлик маблағлари асосида банк фаолияти йўлга қўйилди. Айтиш дамда муассаса 12 бўлимдан иборат бўлиб, унинг Бош офиси ва Амалиёт бошқармасида 120 дан ортиқ ходимлар миқозларга хизмат кўрсатишни бошлади.

Банк Тошкент шаҳар ҳокимияти томонидан тўлиқ молиялаштирилди ва айтиш пайтда унинг устав капитали 100 млрд. сўмни ташкил этади. Келгусида банк устав капиталини ошириш мақсадида хорижий инвесторларни жалб қилиш ниятимиз бор. Шу кунларда учта йирик халқаро инвест фондлари ва турли компаниялар билан музокара олиб бориш режалаштирилган.

Банк, асосан, пойтахтимизда кўп қаватли уйлари қуриш ва таъмирлаш билан шуғулланувчи ихтисослашган пудратчи ташкилотларга кредитлар ажратиш ва лизинг хизматларини кўрсатиш, муҳандислик инфратузилмалари сифатини яхшилашни кўзда тутувчи лойиҳаларни ишлаб чиқиш ва амалга оширишни молиялаштириш, инвестицион фаолиятни олиб боришга ихтисослашади.

(Давоми 2-бетда.)

ЎЗБЕКИСТОН-ГЕРМАНИЯ БИЗНЕС-ФОРУМИ

(Давоми. Бошланиши 1-бетда.)

Буни юртимизда германиялик ишбилармонлар иштирокида фаолият юритаётган 130 дан ортиқ компаниялар мисолида ҳам кўриш мумкин. Хусусан, “MAN”, “Claas”, “Lemken”, “Knauf” каби ўз соҳасининг етакчи ишлаб чиқарувчилари бугун кўпчилиكنинг эътиборига тушди.

Шунингдек, ушбу бизнес-форум тижорат банкларининг фаол инвестицион фаолияти учун ҳам жуда аҳамиятли бўлди. Айтиш жоизки, бизнес вакиллари учун қулай мулоқот майдонига айланган анжуманда Германиянинг “Deutsche Bank”, “Landesbank”, “Commerz Bank AG”, “KfW”, “AKA Bank” каби банклари ҳамда Европа тикланиш ва тараққиёт банки билан Ўзбекистон тижорат банклари ўртасида мамлакатимиздаги лойиҳаларни молиялаштириш учун кўпгина кредит маблағлари ажратиш бўйича келишувлар имзоланди.

Жумладан, халқаро форум доирасида “Агробанк” АТБ илк бор 150 миллион Евро миқдорида кредит линия маблағларини жалб қилиш бўйича “Landesbank Baden-Wuerttemberg” ҳамда “Commerz Bank AG” банклари билан келишув имзолаган бўлса, “Асака” банк “Commerz Bank AG” ва “AKA Bank” вакиллари билан бўлиб ўтган уч-

рашув давомида 300 млн. евролик кредит шартномаларига эришди.

“Агробанк” АТБ келишувлар доирасида жорий йилнинг 1-чорагида тўртта йirik саноат корхоналарининг истиқболли лойиҳалари учун 65 млн. евро миқдорида кредит маблағлари ажратади, бунинг ҳисобига эса 1 500 дан ортиқ янги иш ўринлари яратилади.

“Commerz Bank AG” билан қўшимча 150 млн. евролик кредит шартномасини имзолаган “Асака” банки мазкур банк билан жами кредит линияси миқдори 250 млн. еврога етди. Мазкур келишув бўйича олинган маблағлар 8 йил муддатга Германия ва Европанинг бошқа мамлакатларидан олиб келинадиган технологик ускуналарни етказиб беришга мўлжалланган инвестиция лойиҳаларини молиялаштириш учун сарфланади. “AKA Bank” билан бўлиб ўтган учрашув давомида 150 млн. евролик кредит шартномаси имзоланиб, мазкур кредит линиялари ҳам худди шу мақсадда шунча муддатга ажратилиши белгиланди.

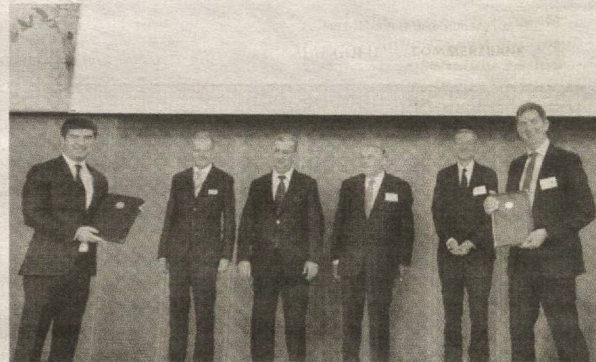
Шунингдек, форум доирасида Қорақалпоғистон Республикаси ва Хоразм вилоятида энергетика ва маиший чиқиндиларни қайта ишлаш бўйича янги лойиҳаларни амалга ошириш учун Европа тикланиш ва тараққиёт банки билан умумий қиймати 516 млн. долларга тенг бўлган келишув шартномаси имзоланди.

Форум яқунлари бўйича нефтьгаз, нефть-кимё, энергетика, соғлиқни сақлаш, фармацевтика, қишлоқ хўжалиги, озиқ-овқат, қурилиш материаллари ишлаб чиқариш, меҳмонхона қурилиши, инвестицион-технологик, банк молия соҳаларида ҳамкорликни ривожлантиришга оид қиймати 4 млрд. АҚШ долларидан зиёд истиқболли келишувларга эришилди.

Малика ПЎЛАТОВА тайёрлади.

“O‘zsanoatqurilishbank” Германиянинг “Commerzbank” и билан ҳамкорликда фаолият самардорлигини яхшилаш, бизнес жараёнларини такомиллаштириш, илғор банк технологияларини жалб қилиб, янги технологик базани яратиш ишларини олиб бормоқда. Банк томонидан немис молия муассасаларида қўлланилаётган замонавий бошқарув услублари ўзлаштирилиб, ходимлар малакаси халқаро стандартларга мувофиқлаштирилмоқда.

“O‘ZSANOATQURILISHBANK” ГЕРМАНИЯ БАНКЛАРИ БИЛАН МУҲИМ КЕЛИШУВЛАРГА ЭРИШДИ

Ўзбекистон-Германия бизнес-форуми бу борадаги ҳамкорликни янада кенгайтиришда муҳим омил бўлди. Жумладан, “O‘zsanoatqurilishbank” етакчи немис банклари – “AKA Ausfuhrkredit-Gesellschaft mbH”, “KfW IPEX-Bank GmbH”, “Berliner Sparkasse of Landesbank Berlin AG” ва “ODDO BHF” билан умумий миқдори 285 миллион еврога тенг келишувларга эришди.

Форумда, шунингдек, банкнинг корпоратив миқозлари – “East Mining Invest”, “Shakhrisabz Textile”, “Khantex Group” корхоналари Германиянинг “Hartmann Lebensmitteltechnik Anlagenbau GmbH”, “Truetschler GmbH & Co. KG”, “Vock Maschinen-und Stahlbau GmbH”, “COMMIT Project Partners GmbH”, “Wehrhahn GmbH CNHI International S.A.” билан умумий қиймати 200 миллион евродан зиёд ҳамкорлик ва савдо шартномаларини имзолади.

finance.uz

“ПОЙТАХТ БАНК” ПОРЛОҚ КЕЛАЖАК САРИ

(Давоми. Бошланиши 1-бетда.)

Бундан кўзланган асосий мақсад аҳолини арзон уй-жойлар билан таъминлашдир. Шу ниятда қурилишларни молиялаш, қурувчи корхоналарга арзон фоизли кредитлар ажратиш орқали улар томонидан қурилган уйларни аҳолига ипотека кредитлари асосида берилиши йўлга қўйилади. Бу эса қурилиш компани-

ялари қарздорлигининг ёпилишига ҳамда аҳолининг уй-жой билан таъминланишига имкон яратади.

Шунингдек, келгусида молия муассасамизда барча турдаги банк хизматлари жорий этилиб, йил якунига қадар Тошкент шаҳри туманларида мини-банклар ташкил этиш режалаштирилган. Айтиш жоизки, ҳар бир мини-банкда тўлақонли банк хизматлари амалга оширилади.

Шу билан бирга, айна дамда инновацион хизматларни йўлга қўйиш бўйича ҳам кенг қамровли ишлар олиб борилмоқда. Жумладан, “Интернет банкинг”, “Мобиль банкинг” каби турли онлайн хизматларнинг жорий этилиши миқозларга масофадан туриб хизмат кўрсатиш имконини беради. Бошқа банклардан фарқли равишда микрофинанснинг, микроқарз, микромолиялаштириш каби масалаларга алоҳида эътибор қаратилмоқда. Бунинг учун алоҳида чора-тадбирлар кўрилиб, ёш оилалар, тадбиркорликни бошлаётганлар, уй бекалари ёки оилавий тадбиркорлар учун кредитни тез ва қулай тарзда олиши мумкин бўлган молиявий инструмент ишлаб чиқилди. Яъни, янги хўжалик субъектларига ўз фаолиятини бошлаши учун гаров таъминотисиз кичик миқдордаги кредитлар бериш ва тўлов графигини миқозлар билан келишган ҳолда ўрнатиб бориш кўзда тутилмоқда. Бир йил муддатга 50 миллион сўмгача бўлган гаров таъминотисиз (суғурта полиси ёки расмий кафил талаб қилинади, холос) мана шундай микроқарзлар ажратиш режалаштирилган. Яна бир янгилigимиз бу – юртимизга келаятган сайёҳларга сифатли хизмат кўрсатишни йўлга қўйиш, автомашиналарни ижарага бериш ҳамда

умумовқатланиш шохобчаларини ташкил қилиш бўйича кредит лойиҳаларидир. Уйлайманки, ушбу хизматлар юртимиз меҳмонларини ҳам, тадбиркорларни ҳам бефарқ қолдирмайди.

Албатта, барча банклар қатори ҳозирда тизимимизда уч турдаги – миллий, хорижий ҳамда конверсион пластик қарточкалар амалиётга киритилди. Йил якунига қадар эса кредит карталар чиқариш ниятимиз бор. Бунда банк миқозини ушбу кредит картасидан фойдаланган ҳолда, банкка келмасдан туриб, электрон талабнома асосида ойлик маошига нисбатан кредит олиш имкониятига эга бўлади. Мазкур хизматнинг қулайлиги шундаки, ундан такрор ва такрор фойдаланиш имконияти мавжуд.

Банк Бошқаруви аъзоси Жамшид Юлдашевнинг сўзларидан кўриниб турибдики, банк келгусида юксак чўққиларни кўзлаган. Соҳага илғор технологиялар ва интерактив банк хизматларини олиб кириш орқали аҳолининг турмуш фаровонлигини янада оширишни ўйлаётгани ҳам рост. Бир тасаввур қилиб кўринганда, мазкур банк сабаб уй-жойга муҳтож қанчадан-қанча юртдошларимиз ўз яшаш маконига эга бўлса! Буни тасаввур қилмоқнинг ўзи сурурли, шундай эмасми?

Гўзал МАЛИКОВА

МОЛИЯ МУАССАСАЛАРИДА

ЯНГИ СОЛИҚ КОНЦЕПЦИЯСИ:
ИМКОНИАТ ВА ИМТИЁЗЛАР

“Ўзсаноатқурилишбанк” ўз мижозлари бўлган тадбиркорлар учун солиқ тизимининг янги концепцияси мазмун-моҳиятига бағишланган семинар ташкил этди.

Давлат солиқ қўмитаси билан ҳамкорликда ўтказилган тадбирда тадбиркорлар мамлакатимизда давлатимиз раҳбари ташаббуси билан солиқ сиёсатини такомиллаштириш бўйича ишлаб чиқилган янги концепцияда соҳага доир ўзгаришлар ҳамда кўзда тутилган имтиёзлардан бохабар бўлдилар.

Маълумки, Ўзбекистон Республикаси солиқ сиёсатини такомиллаштириш концепцияси солиққа тортиш тизимини тубдан ислоҳ этиш, шу жумладан, солиқлар ва мажбурий тўловларни қисқартириш, самарасиз солиқ имтиёзларини бекор қилиш мақсадида жорий қилинди. Мазкур дастур мамлакатда қулай рақобатли муҳит яратиш, солиқ қонунчилиги барқарорлиги ва соддалаштирилишини таъминлаш, солиқ юкмасини камайтириш, инвестицион жозибдорликни ошириш ҳамда солиқ маъмуриятчилигини такомиллаштиришни назарда тутди.

Семинарда таъкидланганидек, эндиликда солиқ ставкалари кескин ўзгарувчан бўлмайди. 2019 йил 1 январьдан бошлаб ходимлар сонидан қатъи назар товар айланмаси 1 млрд. сўмдан юқори бўлган субъектлар умум-белгиланган солиқ тўловига ўтади.

Айни кунда юртимизнинг кўплаб ташкилотларида янги солиқ концепциясининг мазмун-моҳиятига бағишланган тадбирлар, семинар-тренинглари ташкил этилмоқда. Жумладан, яқинда “Туронбанк” АТБда ҳам Давлат солиқ қўмитаси ва Республика инкассация хизмати ходимлари билан биргалликда очик мулоқот ўтказилди.

Унда Давлат солиқ қўмитаси Тошкент шаҳар бошқармаси ҳамда Республика инкассация хизмати вакиллари, “Туронбанк” АТБ банк ходимлари, тадбиркорлар ва ОАВ вакиллари иштирок этди.

Семинарда янги солиқ концепциясига асосан жорий йилдан солиқ қонунчилигида татбиқ этилаётган янгиликлар, тадбиркорлик субъектлари ривож учун яратилаётган имкониятлар ҳамда концепциянинг аҳамияти хусусида атрафлича сўз юритилди.

Солиққа тортиш тизимини тубдан ислоҳ қилиш, солиқ ва мажбурий тўловларни қисқартириш, самарасиз солиқ имтиёзларини бекор қилиш кўзда тутилган бўлиб, қулай рақобат муҳитини яратиш, қонунчиликни соддалаштириш,

– Тадбирда тадбиркорлар учун 2019 йилда жорий қилинган ва қўйилган ўзгаришлар бўйича тушунтиришлар бердик, – дейди Тошкент шаҳар Давлат солиқ бошқармаси бўлим бошлиғи Зафар Ваҳобов. – Яъни, иштирокчилар 2019 йилда солиқ ставкаларининг ўзгариши, айнан қайси йўналишларда ставкалар пасайиб, қайси ставкалар бекор қилинганлиги тўғрисида зарур маълумотларга эга бўлдилар.

2019 йилдан бошлаб ягона солиқ тўловининг базавий ставкаси 4 фоизни ташкил қилади. Солиқ солиш объектига эга бўлган барча ягона солиқ тўлови тўловчилар мол-мулк солиғи, ер солиғи ва сув ресурсларидан фойдаланганлик учун солиқ тўлашга мажбурдирлар.

– Хар йили солиқ тўловларини

ҳисоблаш, тўлаш тартиби каби қатор масалалар бўйича турли муаммоларга дуч келардик, – дейди қурилиш корхонаси вакили Олимжон Бегимқулов. – Янги концепция билан солиқ тўловчилар учун қулай шароитлар яратилди, мажбуриятлари аниқ белгилаб берилди.

Тадбир давомида тадбиркорлар ўзларини қизиқтирган саволлар юзасидан мутахассислардан батафсил жавоб олдилар.

“Ўзсаноатқурилишбанк” бу каби семинарларни тизим бўйлаб ўтказишда давом этмоқда. Мақсад – тадбиркорларга янги солиқ концепциясининг мазмун-моҳиятини етказиш ҳамда унинг амалиётда самарали қўлланилишини таъминлашга кўмаклашишдан иборатдир.

СОЛИҚ МАЪМУРИЯТЧИЛИГИНИ
ТАКОМИЛЛАШТИРИШ ЙЎЛИДА

солиқ юқини камайтириш, юртимизнинг инвестицион жозибдорлигини ошириш ҳамда солиқ маъмуриятчилигини такомиллаштириш концепциясининг асосий мақсади ҳисобланади, дея таъкидланди семинарда.

– Янги солиқ концепциясига асосан, давлат мақсадли жамғармаларига амалдаги 3,2% мажбурий ажратмалар бекор қилинди. Юридик шахслардан олинандиган фойда солиғи ставкаси 14%дан 12%гача, тижорат банклари учун 22%дан 20%гача, дивидендлар ва фойзалар кўринишидаги даромадлар бўйича 10%дан 5%гача пасайтирилди, – дейди Давлат солиқ қўмитаси Тошкент шаҳар фаолият бошқармаси ходими Анвар Умаров ўз сўзида. – Умумбелгиланган солиқ ҳисоблашни ва юритилишида энг мураккаб тўлов тури бу қўшилган қиймат солиғи (ҚҚС)дир. Эндиликда ўзгаришларга кўра, товар айланмаси 1 млрд. сўмдан 3 млрд. сўмгача бўлган корхоналар ҚҚСни ихти-

рий равишда соддалаштирилган тартибда тўлайди. Бу корхоналар сотиб олинган товарлар бўйича алоҳида ҳисобварақ юритмайди ва солиқни товар айланмасидан келиб чиқиб, соҳалар кесимида табақалашган ҳолда тўлайди, дегандир. Айтиш жоизки, концепцияда бу каби қатор енгилликлар назарда тутилган бўлиб, унинг мазмун-моҳиятини тадбиркорларга етказиш олдимида турган муҳим вазифадир.

Юртбошимиз томонидан солиқ сиёсатини такомиллаштириш концепциясини амалга татбиқ этиш бўйича ўтказилган мажлис баёни ижросини таъминлаш ҳамда банк соҳасидаги сўнгги янгилик ва ўзгаришлар билан мижозларни яқиндан таништириш мақсадида ташкил этилган тадбирда солиқ соҳасидаги ўзгаришлар ҳамда банк томонидан жорий этилган янги тарифлар бўйича ҳам маълумотлар берилди.

Б. ЙЎЛЧИЕВ

Ўзбекистон Республикаси давлат қарзи мониторингини юритиш, унга хизмат кўрсатиш, ҳисоб ва ҳисоботларни автоматлаштириш мақсадида Молия вазирлигида “DMFAS-6” дастурий мажмуаси ўрнатилди.

МОЛИЯ
ВАЗИРЛИГИДА
“ҚАРЗНИ БОШҚАРИШ
ВА МОЛИЯВИЙ
ТАҲЛИЛ ТИЗИМИ”
(DMFAS-6) ЖОРИЙ
ЭТИЛДИ

Осиё тараққиёт банкининг бегараз техник кўмаги — “Инвестицион лойиҳаларни ва ташқи қарзни бошқариш тизимини такомиллаштириш орқали давлат органлари салоҳиятини ошириш” лойиҳаси доирасида Молия вазирлиги ОТБ ва БМТ Савдо ва тараққиёт бўйича конференцияси (ЮНКТАД) билан ҳамкорликда “Қарзни бошқариш ва молиявий ҳолат таҳлили тизимини жорий этиш” компоненти амалга оширилди.

“DMFAS-6” ДМ “Қарзни бошқариш ва молиявий таҳлил тизими” — БМТнинг Савдо ва тараққиёт конференцияси (ЮНКТАД) томонидан ишлаб чиқилган бўлиб, бу давлатнинг ички ва ташқи қарзларини бошқаришни интеграциялаш имконини беради ҳамда унинг ҳолатини юқори даражада таҳлил қилишни ўз ичига олиб, асосан Молия вазирлиги ва Марказий банкда қўлланилади. Қайд этиш жоизки, “DMFAS-6” ДМ жаҳоннинг 57 давлати ва 84 дан зиёд молиявий-иқтисодий институтларида кенг фойдаланилади. Сўнгги йилларда “DMFAS-6” ДМ давлат қарзини бошқариш, давлат қарзи портфелини таҳлил қилиш ва ҳисобини юритишда кўплаб ҳукуматларга ўз имкониятларини яхшилашда муваффақиятли ёрдам берди. Шунингдек, “DMFAS-6” ДМ ўз фойдаланувчиларига давлатнинг ички ва ташқи, қисқа, ўрта ва узоқ муддатли қарзлари бўйича ҳамда қайта кредитлаш операцияларини мониторинг қилиш имкониятини таъминлаб беради. Қўшимча равишда, тизим доирасида хусусий қарз ва грантларнинг ҳам ҳисобини юритиш мумкин. Давлат харажатларига келсак, “DMFAS-6” ДМ бюджет ижроси бўйича давлат молиявий тизимига ҳам уланиши мумкин.

Бажарилган ишлар давомида мутахассислар шуни таъкидладиларки, ушбу тизим мамлакатнинг қарздорлик портфелини батафсил таҳлил қилиш учун асосий пойдевор бўлиб хизмат қилади, бу эса Давлат қарзини бошқаришнинг ўрта муддатли стратегиясини сифатли амалга ошириш имконини беради.

Таъкидлаш жоизки, айни вақтда Молия вазирлиги томонидан Ўзбекистон Республикаси номидан ва унинг қарзлари остида жалб қилинган амалдаги кредитлар тўғрисидаги маълумотлар давлат қарзини тўлиқ назорат қилиш ва автоматлаштириш, шунингдек, давлат қарз портфелини халқаро стандартларга жавоб берадиган даражада батафсил таҳлил қилиш мақсадида “DMFAS-6” ДМ га киритилмоқда.

finance.uz

“ТУРОНБАНК”НИНГ ЯНГИ “АНДИЖОН” ФИЛИАЛИ ИШ БОШЛАДИ

Мамлакатимизда қулай бизнес ва тадбиркорлик муҳитини янада ривожлантириш борасида яратилаётган кенг имкониятлардан самарали фойдаланган ҳолда иқтисодиётнинг муҳим бўғини ҳисобланган банклар фаолиятини юксалтириш, мижозларга сифатли хизмат кўрсатиш ва молия муассасаси хизматларини янада такомиллаштириш мақсадида кенг кўламли ишлар амалга оширилмоқда.

Буни “Туронбанк” акциядорлик тижорат банки фаолияти мисолида айтадиган бўлсак, мазкур муассасада замонавий банк хизматлари такомиллашуви ҳамда мижозлар сонининг янада орти-

ши натижасида республикамизнинг барча вилоятлари ва пойтахтимиз туманларида банк бўлинмалари сони кўпаймоқда. Жумладан, бу-гунги кунда банкнинг филиаллари сони 20 тага етган бўлиб, улар мамлакатимизнинг барча ҳудудларини қамраб олган. Айтилган “Туронбанк” АТБ тизимида 42 та мини-банк ва 100 дан ортиқ банк бўлинмалари фаолият юритиб, улар орқали аҳолига кенг қамровли банк хизматлари кўрсатилмоқда. Мазкур муассасаларда ҳар бир ходим банк фаолиятининг бирламчи мезони ҳисобланган сифатли ва шаффоф хизмат кўрсатишнинг меъёрларига амал қилиб келмоқда.

“Туронбанк” АТБ Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2018 йил 23 мартдаги “Банк хизматлари оммабоплигини ошириш бўйича қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида”ги ПҚ-3620-сонли қарори ижросини таъминлаш ҳамда аҳолига хизмат кўрсатиш ва сервис соҳасини ривожлантириш, банклар ўртасида соғлом рақобатни шакллантириш орқали тўлақонли банк хизматлари кўрсатилишини таъминлаш, банк даромадларини ошириш, мижозлар базасини кенгайтириш мақсадида Андижон вилоятида ўзининг янги филиалини очди. Вилоятдаги тадбиркорлик субъектлари ва бизнес юри-тиш иштиёқида бўлган кўплаб ёшларнинг талаби асосида иш бошлаган ушбу филиал замонавий талабларга тўлиқ жавоб беради.

“Туронбанк” АТБнинг “Андижон” филиали келгуси фаолияти давомида “банк ва мижоз” узвий занжирининг равнақи йўлида хизмат қилади. Янги бинода иш бошлаган филиалда мижозларга юқори сифатли, жумладан, инновацион технологияларни қўллаган ҳолда замонавий ва қулай банк хизматларини кўрсатиш учун барча шароит яратилган.

БАНК КЎМАГИДА ИСТИРОҲАТ БОҒИ БУНЁД ЭТИЛДИ

Юртимизнинг ҳар бир ҳудудида аҳоли турмуш фаровонлигини юксалтиришга, турли маданий-маърифий масканлар, хизмат кўрсатиш шохобчаларини ташкил этишга алоҳида эътибор қаратилмоқда. Айниқса, кишиларнинг маданий ҳордиқ олишлари учун барпо этилаётган замонавий истироҳат боғлари, амфитеатрларнинг тобора ортиб бораётгани қувонарли ҳол. Бўш вақтини оиласи билан бирга мазмунли ўтказишни истовчи ҳамюртларимиз учун бундай масканлар жуда зарур, албатта.

Яқинда Фарғона вилояти Сўх туманида ана шундай масканлардан бири ишга туширилди. 1 000 дан ортиқ дам олувчиларни қамраб олишга мўлжалланган ушбу замонавий истироҳат боғида амфитеатр ҳам бунёд этилган, у ерда ўтказилажак байрам тадбирлари ва концерт дастурлари сўхликлар дилини хушнуд айлаб, уларнинг маданий ҳордиқ чиқаришларига хизмат қилиши шубҳасиз.

Эътирофга лойиқ жиҳатларидан бири шуки, мазкур истироҳат боғи “DIAMOND KOKAND TRADE” МЧЖ томонидан “Ўзмиллийбанк”нинг молиявий кўмаги асосида барпо этилди.

Президентимизнинг 2018 йил 12–13 июнь кунлари Фарғона вилоятига қилган ташрифи чоғида “Ўзмиллийбанк” зиммасига Фарғона вилояти Сўх туманида амфитеатрни ўз ичига олган замонавий истироҳат боғини ташкил этиш вазифаси юклатилган эди. “DIAMOND KOKAND TRADE” жамияти вакиллари, Сўх тумани ҳокимияти ҳамда

“Ўзмиллийбанк” ходимлари ҳамкорликда мазкур вазифининг қисқа муддатда амалга ошиши учун астойдил бел боғладилар. Лойиҳани ишга тушириш учун Сўх тумани ҳокимияти томонидан 2 гектар ер майдони ажратилиб, қурилиш ишлари бошлаб юборилди. “Ўзмиллийбанк” эса истироҳат боғи ва амфитеатрни қуриш, уни аттракционлар билан жиҳозлаш учун “DIAMOND KOKAND TRADE” МЧЖга 10 йил муддатга жами 6,0 млрд. сўм миқдоридagi имтиёзли кредит маблағларини ажратди.

Қисқа фурсат ичида Сўх туманида қад кўтарган ушбу замонавий боғ туман маркази инфратузилмасида ўзига хос ўрин эгаллаб, кўрकिга кўрк қўшди.

Боғ ҳудудида кўшимча ўнлаб объектлар — оталар чойхонаси, сунъий оролча каби дам олиш мажмуалари барпо этилди. Анъанага биноан, каттагина ҳудуд болажонлар учун ажратилиб, мазкур майдонда кўнгилочар аттракционлар ўрнатилди.

АВТОКРЕДИТ 24 СОАТДА

“Ипак йўли банки” қулай автокредитлаш хизматини йўлга қўйди. Унинг афзаллиги шундаки, мазкур кредит бир сутка ичида мижозга тақдим этилади.

Автокредит 23,8% йиллик устама ҳақи билан 36 ой муддатга берилади. Унинг асосий шартларидан бири — сотиб олинаётган машина нарҳининг 25%и мижознинг ўз иштироки ва 15%и гаров депозити ҳисобига таъминланади.

Кредитлар мижознинг рўйхатдан ўтган жойидаги банк филиали томонидан берилади. Унинг максимал суммаси 250 млн. сўм.

Эслатиб ўтамиз, кредит мижозга фақатгина бир дона автомобиль сотиб олиш учун ажратилади.

“UZPSB MOBILE BUSINESS” ЭНДИ IOS ОПЕРАЦИОН ТИЗИМИДА ҲАМ ИШЛАЙДИ

“Ўзсаноатқурилишбанк”нинг “UzPSB Mobile Business” хизмати энди IOS операцияли тизимга эга мобил телефонлар учун ҳам амал қилади.

Мазкур интерактив хизмат ёрдамида юридик шахс мақомидаги мижозлар мобил қурилмасига ўрнатилган илова орқали дунёнинг исталган бурчагидан ўз ҳисоб рақамларини бошқариш имконига эга бўладилар.

Тизим афзалликлари:

- мижоз ўз ҳисобидаги маблағни исталган банкдаги хоҳлаган ҳисобга ўтказиши;
- ўз ҳисобидаги маблағлар ҳаракати бўйича ахборот олиши;
- ҳисоблар бўйича маълумот олиши;
- ўз ҳисоби қолдиғини юритиши;
- банк тўлов ҳужжатлари архивини юритиши;
- ҳисобдаги маблағлар ҳаракати ва ҳолати ҳақида ҳисобот олиши мумкин.

Эслатиб ўтамиз, шу кунга қадар мазкур турдаги хизматлар Андроид операцияли тизимдан фойдаланувчи мижозлар учун мавжуд эди.

“ЯНГИ ЙИЛ ТУҲФАСИ” ЯНВАРЬ ОХИРИГАЧА ДАВОМ ЭТАДИ

“Алоқабанк” АТБнинг 36 ой муддатга мўлжалланган “Янги йил туҳфаси” онлайн омонатининг амал қилиши 2019 йилнинг 31 январига қадар узайтирилди.

Мазкур омонатни расмийлаштириш қатор қулайликларга эга. Омонатни қобейжинг карталаридан “Aloq-Mobile” мобил иловаси орқали расмийлаштириш билан бирга, уни исталган вақтда қўшимча пул маблағлари билан тўлдириш ва ундан исталган пайтда фойдаланиш имконияти мавжуд. Фоизлар эса омонатнинг кунлик қолдиқ баланси бўйича ҳисоблаб борилади.

Эслатиб ўтамиз, омонатнинг йиллик фоиз ставкаси 19%, дастлабки қўйилманинг энг кам миқдори эса юз минг сўмни ташкил этади.

ДУНЁГА НИГОХ

ЮАН ЗАХИРА ВАЛЮТАСИ БЎЛИШИ МУМКИН

Англия банки томонидан келажак пули мавзусига бағишланган онлайн форумда Англия банки раҳбари Марк Карни Хитой юани келажакда АҚШ доллари билан бирга глобал захира валютасига айланиши мумкинлигини таъкидлади. “Бирок бундай ўзгариш мамлакат иқтисодий ҳажмининг ўзгаришларига нисбатан анча секин содир бўлмоқда”, деди у.

Банкчининг фикрича, жаҳон миқёсидаги молиявий тартиб ўзгариш ҳақиқатдан йироқ эҳтимол, бироқ шундай бўлса, ўшанда бошқа захира валюталари, масалан, биринчи навбатда, юан каби миллий валюталар пайдо бўлади.

“Goldman Sachs Group”нинг башоратига қараганда, юаннинг жаҳон валюта захирасидаги улуши доллар ва иенанинг улуши пасайиши ҳисобига ортади. Ўз захираларини АҚШ доллариди ушлаб турган марказий банклар эса АҚШ доллари улушини камайтирадилар.

Халқаро валюта жамғармасининг ҳисоб-китобларига кўра эса, юаннинг жаҳон захираларидаги улуши 2022 йил охирига қадар 3-4 фоизга ўсиши керак. Агар молиявий бозорлар улар кутганидан кўра тезроқ чуқурлашса, ушбу тахминлар консерватив бўлиши мумкин.

MasterCard халқаро тўлов тизими ўз логотипини алмаштиришга қарор қилди. Унга кўра, картдан компания номи олиб ташланади. Компания рамзи бўлиб эса фақат сариқ ва қизил ранглардаги доира кесишмаси қолади, дея хабар беради MasterCard сайти.

MASTERCARD ЛОГОТИПИ АЛМАШАДИ

Номи кўрсатилмайдиган янги кўринишдаги логотип барча хариталар, савдо нуқталари ва ҳомийлик объектлари, ҳам реал ҳаёт, ҳам онлайн муҳитда кўриниш беради.

MasterCard маркетинг департаменти раҳбари Раж Ражаманнаннинг айтишича, компания логотипидаги мазкур ўзгариш орқали замонавий рақамли дунёда соддалик истиғини акс эттирмоқчи.

Шунингдек, ўтказилган ижтимоий

сўровлар мобайнида шу аниқ бўлдики, одамлар компания картасини кесишган сариқ ва қизил доиралар орқали тез таниб олишган. Логотипдаги кесишма доиралар эса 50 йилдан бери компаниянинг рамзи бўлиб келмоқда.

Маълумки, АҚШ MasterCardи дунёдаги иккинчи йирик тўлов тизими бўлиб, у 2018 йилнинг 30 сентябрь ҳолатига кўра, MasterCard ва Maestro брендлари остида 2,5 миллиард дона карта чиқарган.

Америка Кўшма Штатларининг “The Coca-Cola Company” корпорацияси Британиянинг “Whitbread PLC” фирмасига тегишли бўлган “Costa” қаҳвахоналар тармоғини сотиб олиш бўйича 4.9 млрд. АҚШ долларлик битим имзолади. Бу ҳақда “Интерфакс” нашри маълумот берди.

Компания Хитой ва Европа Иттифоқидаги назоратчиларидан тегишли рухсат олганидан сўнг битимни имзолади.

Унга кўра, “Coca-Cola” компанияси “Costa” қаҳвахоналар тармоғининг тўрт мингга яқин қаҳвахоналарига ҳамда қаҳва доналарини қовурувчи ва етказиб берувчи корхоналарга эга бўлади. Компания ушбу битим Африка, Осиё, Европа ва Яқин Шарқдаги 30 дан ортиқ давлатларда энг кучли қаҳвахоналар платформасини яратишга имкон беришини таъкидлади.

“Costa” қаҳвахоналари 1971 йилдан бе-

COSTA ҚАҲВАХОНАЛАР ТАРМОҒИ СОСА-COLA “ҚЎЛИГА ЎТДИ”

ри Буюк Британияда кенг тарқалган ва айти пайтда ҳам бирлашган қиролликдаги йирик тармоқлардан бири ҳисобланади. 1995 йилда “Whitbread” корпорацияси ушбу тармоқни 19 млн. фунт стерлингга сотиб олган ва ўшанда Британияда унинг 39 тагина қаҳвахонаси фаолият юритганди.

Ўтган йилнинг апрель ойида мазкур тармоқ “Whitbread” корпорацияси акционерлари босими остида мустақил компания сифатида ажраб чиқди. Айтиш жоизки, 2018 йилнинг 1 март ҳолатига кўра, “Costa” 1,3 млрд. фунт даромад толган.

Мазкур тармоқ Россияда 2008 йилда фаолият бошлаган бўлса, дастлабки босқичда у бешта қаҳвахона очган эди. Ўн йил ичида уларнинг сони 36 тага етди.

ДУНЁДАГИ ЭНГ ҚИММАТ КОМПАНИЯ ҚАЙСИ?

Миллиардер Джефф Безосга тегишли “Amazon” компанияси “Дунёдаги энг қимматлар” рейтингда биринчи ўринни банд этди, дея хабар бермоқда “The Wall Street Journal” нашри.

Ушбу компаниянинг бугунги кундаги бозор капитали қарийб 796 млрд. АҚШ долларига тенгдир.

Рейтингнинг иккинчи погонасини 789 млрд. доллар билан “Microsoft”, учинчи погонани эса “Google”ни ўз таркибига олган 745 млрд. долларли “Alphabet” холдинг эгаллаб турибди.

Улардан кейинги ўрин эса 702 млрд. долларлик бозор капиталига эга “Apple”га насиб этди. Компания тарихида илк бор 2018 йилнинг октябрь ойида 1,1 трлн. доллар миқдорига

баҳоланган эди. Ўтган йилнинг сентябрь ойида Amazon ҳам шунча миқдордаги кўрсаткични қайд этган.

1994 йилда ташкил этилган дунёдаги энг йирик интернет-компания – Amazon илк бор 2018 йилнинг февралда “Microsoft”ни бозор нархи бўйича ортда қолдирган эди. Forbes журналининг талқинига кўра, “Amazon” раҳбари Джефф Безос айти пайтда “Сайёранинг энг бой кишилари рўйхати”ни бошқармоқда. “Microsoft” асосчиси Билл Гейтс эса рўйхатнинг иккинчи ўрнини эгаллаган.

Жаҳон банки бошлиғи Жим Йонг Ким олти йилдан зиёд иш фаолиятдан сўнг ўз лавозимини тарк этишга қарор қабул қилди, деб ёзмақда vestifinance.ru сайти. Вақтинчалик бу лавозимни болгариялик Кристилина Георгиева эгаллайди.

ЖАҲОН БАНКИ РАҲБАРИ ЛАВОЗИМИДАН КЕТАПТИ

Жаҳон банки матбуот хизматининг хабарига кўра, Жим Йонг Ким 2019 йил 1 февралдан ўз лавозимидан кетади ва шу пайтдан бошлаб Жаҳон банкининг вақтинчалик президенти лавозимига бош ижрочи директор болгариялик иқтисодчи К.Георгиева тайинланади.

Асли мутахассислиги шифокор бўлган Ж.Кимнинг истеъфодан сўнг 1987 йилда ташкил этилган “Соғлиқни сақлаш бўйича ҳамкорлар” халқаро нодавлат ташкилоти таркибига кириши кутилмоқда. Шунингдек, у банкдаги ривожланаётган мамлакатларнинг инфратузилма лойиҳалари учун инвестицияларни кўпайтиришга хизмат қилувчи янги лавозимда ҳам ишини давом эттирмоқчи.

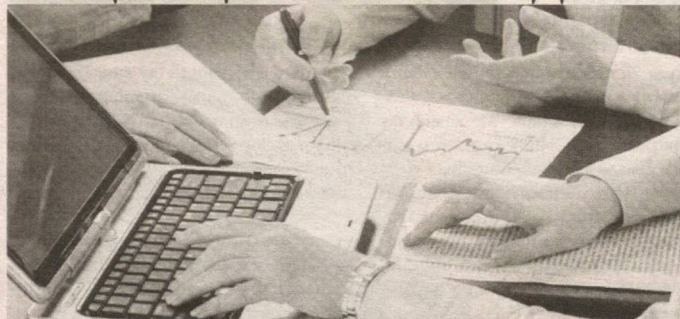
Эслатиб ўтамиз, Ж.Ким 2012 йилнинг март ойида АҚШ президенти Барак Обама томонидан Жаҳон банки раҳбари лавозимига номзод қилиб кўрсатилган эди. Ўша йилнинг апрель ойида унинг номзоди Жаҳон банкининг кўпгина

бошлиқлари томонидан қўллаб-қувватланди ва у 1 июлдан шифокорлар орасидан чиққан, асли осиелик бўлган биринчи банк президенти бўлди. 2016 йилнинг сентябрида Ким Жаҳон банки бошлиғи лавозимига беш йилга қайта сайланди. У 2022 йилгача ўз лавозимида қолиши мумкин эди.

Янги меъёрий-ҳуқуқий ҳужжатларни тақдим этамиз

“ХУФЁНА ИҚТИСОДИЁТ” ҚИСҚАРТИРИЛАДИ

“Иқтисодиётни янада ривожлантириш ва иқтисодий сиёсат самардорлигини оширишнинг қўшимча чора-тадбирлари тўғрисида”ги Президент Фармони қабул қилинди.

Фармон билан Жаҳон банки ва бошқа халқаро молиявий институтлар билан ҳамкорликда ишлаб чиқилган 2019 – 2021 йилларда Ўзбекистонда таркибий ислохотлар асосий йўналишларининг “Йўл харитаси” тасдиқланди.

“Йўл харитаси” доирасида “Хуфёна иқтисодиёт”ни қисқартириш бўйича Дастур ҳамда янги тахрирдаги “Мулк тўғрисида”ги Қонун ишлаб чиқилади.

“Йўл харитаси”ни амалга ошириш

бўйича Бош вазир бошчилигидаги Иқтисодий кенгаш ҳамда Халқаро экспертлар гуруҳи ташкил этилди.

Иқтисодий кенгаш томонидан қуйидаги лойиҳалар ишлаб чиқилади ҳамда Президент Администрацияси-га киритилади:

Стратегиялар:

- давлат улушига эга бўлган корхоналарни ислоҳ қилиш бўйича – 2019 йил 1 июн-гача;

- миллий рақамли

иқтисодиётни ривожлантириш (Рақамли Ўзбекистон – 2030) бўйича – 2019 йил 1 декабр-гача;

- таълимни ривожлантириш бўйича – 2020 йил 1 март-гача;
- сув ресурсларини бошқариш ва ирригация секторини ривожлантириш бўйича – 2020 йил 1 сентябр-гача.

Концепциялар:

- Ўзбекистон Республикасини 2030 йилгача ижтимоий-иқтисодий ривожлантириш бўйича – 2019 йил 1 апрел-гача;

- қишлоқ ҳўжалигини ривожлантириш бўйича – 2019 йил 1 октябр-гача;

- монетар сиёсатни кучайтириш ва нархлар барқарорлигини таъминлаш бўйича – 2019 йил 1 октябр-гача;

- давлат пенсия тизимини ислоҳ қилиш бўйича – 2020 йил 1 январь-гача;

- молиявий секторни янада ривожлантириш бўйича – 2020 йил 1 июн-гача.

“Йўл хариталари”:

- инвестицион муҳитни яхшилаш бўйича – 2019 йил 1 апрел-гача;

- ердан фойдаланишда мослашувчанлик ва шаффофликни ошириш бўйича – 2019 йил 1 ноябрь-гача;

- атроф-муҳитни муҳофазати бўйича – 2020 йил 1 сентябр-гача.

ТОШКЕНТ ШАҲРИДА ЗАМОНАВИЙ ЗАРГАРЛИК БУЮМЛАРИ ИШЛАБ ЧИҚАРИЛАДИ

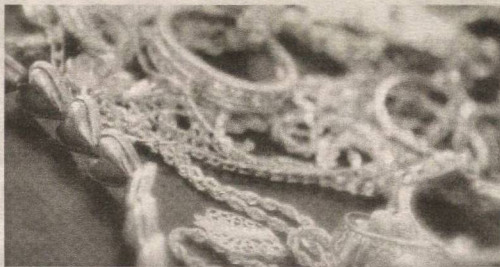
“Тошкент шаҳрида замонавий заргарлик буюмлари ишлаб чиқаришни ташкил этиш” инвестиция лойиҳасини амалга ошириш чора-тадбирлари тўғрисидаги Ҳукумат қарори қабул қилинди.

Мазур инвестиция лойиҳаси “Imperial Jewelry Inc” (АҚШ) томонидан уч йиллик даврда киритилган 20 млн. АҚШ доллари миқдоридagi инвестиция маблағлари ҳисобидан амалга оширилади.

Лойиҳани амалга ошириш муддати якунигача маҳсулот ишлаб чиқариш ҳажми 10 тоннагача етказилади ҳамда 100 тадан ортиқ иш ўринлари яратилади.

Қарорга мувофиқ, 2019 йил 1 апрелгача “Ўзбекзаргарсаноат” қуйидаги масалалар бўйича тақлифларни Ҳукуматга киритади:

- ишлаб чиқариш базасига эга бўлган корхоналарда қимматбаҳо металллар ёмбиси ишлаб чиқариш;
- заргарлик буюми ишлаб чиқарувчи корхоналарга ли-

зинг асосида қимматбаҳо металллар берилиши механизмини жорий этиш;

– заргарлик буюми ишлаб чиқарувчиларга қимматбаҳо металллар парчаси ва қайта ишланган қимматбаҳо тошларни юридик ва жисмоний шахслардан шартнома асосида сотиб олиш ҳуқуқини бериш кабилардир.

чиқариладиган маҳсулот ва хизматларнинг рақобатдошлигини ошириш.

Лойиҳа бошқаруви миллий агентлиги лойиҳани тизимли ва самарали амалга ошириш учун масъулдир.

Агентлик томонидан 2019 йил 1 мартгача Жиззах вилоятини ривожлантириш концепцияси ишлаб чиқилади.

Концепцияда қуйидагилар акс этирилади:

- туризм тармоғини, шу жумладан. Зомин туманида туризм кластерларини ташкил этиш;

- сув, газ ва электр таъминоти, канализация тармоқлари, йўл инфраструктураси, Интернет тармоғини ривожлантириш.

ЖИЗЗАХ ВИЛОЯТИ КОМПЛЕКС РИВОЖЛАНТИРИЛАДИ

“Жиззах вилоятини комплекс ривожлантиришни давлат томонидан тартибга солиш ва бошқаришнинг самарали моделини ишлаб чиқиш тўғрисида”ги Президент Фармони қабул қилинди.

Фармонга мувофиқ, 2019 йил 1 мартдан Жиззах вилоятида “Илғор ҳудуд” синов лойиҳаси амалга оширилади.

Лойиҳада қуйидагилар назарда тутилади:

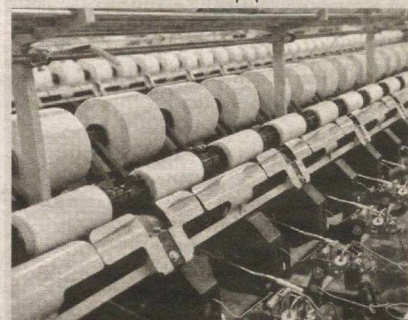
- ҳудуд аҳолисининг яшаш шароитларини яхшилаш ва даромадларини ошириш;

- “Бир қишлоқ – битта маҳсулот” тамойили бўйича талаб юқори бўлган товарларни ишлаб чиқариш учун шарт-шароитларни яратиш;

- Жиззах вилоятида ишлаб

“Иқтисодий ривожланиш соҳасида давлат сиёсатини амалга ошириш тизимини тубдан такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги Президент Фармони қабул қилинди.

ИҚТИСОДИЁТ ВА САНОАТ ВАЗИРЛИГИ ТАШКИЛ ЭТИЛДИ

Фармонга мувофиқ, Иқтисодиёт вазири Иқтисодиёт ва саноат вазирилиги этиб қайта ташкил этилди.

Хусусий тадбиркорликни рағбатлантириш, ишбилармонлик муҳитини яхшилаш ва “хуфёна иқтисодиёт”ни қисқартириш вазириликнинг асосий вазифаси этиб белгиланди.

Вазирлик мамлакатни ижтимоий-иқтисодий ва индустриал ривожлантириш соҳасида давлат сиёсатини, шунингдек, инвестиция сиёсатининг стратегиясини ишлаб чиқиш ва амалга ошириш бўйича ваколатли орган этиб белгиланди.

Эндиликда барча норматив-ҳуқуқий ҳужжат лойиҳаларини Иқтисодиёт ва саноат вазирилиги билан келишиш ҳужжат Адлия вазириликнинг ҳуқуқий экспертизасидан ўтказишга киритилишидан олдин амалга оширилади.

Кичик саноат зоналари ҳудудида қиймати 7 млн. АҚШ долларидан юқори бўлган инвестиция лойиҳаларини амалга ошириш бўйича қарорлар вазирилик билан келишилади.

Вазирлик 2019 йил 1 июн-гача Ўзбекистон Республикасини 2030 йилгача ижтимоий-иқтисодий ривожлантириш Концепцияси лойиҳасини ишлаб чиқади.

Фармон билан Прогнозлаштириш ва макроиқтисодий тадқиқотлар институти таркибида Ходимларнинг малакасини ошириш ўқув маркази ташкил этилди.

Кичик саноат зоналари иштирокчилари учун имтиёз ва преференциялар амалдаги иштирокчилар учун 2020 йил 1 январьгача сақлаб қолган ҳолда бекор қилинди.

Шунингдек, кичик саноат зоналари иштирокчилари учун қуйидаги ҳуқуқлар берилди:

- бино ва иншоотларга мулк ҳуқуқини расмийлаштириш;

- инвестиция ва ижтимоий мажбуриятларни тўлиқ бажарган тақдирда ўзларига берилган бинолар ва иншоотларни хусусийлаштириш;

- реконструкция қилиш ёки капитал таъмирлашни ўз маблағидан амалга оширган тақдирда, бинолар ва иншоотларни хусусийлаштириш.

СТАТИСТИКА

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИНИНГ ТАШҚИ САВДО АЙЛАНМАСИ (2018 ЙИЛ ЯНВАРЬ-НОВАБРЬ)

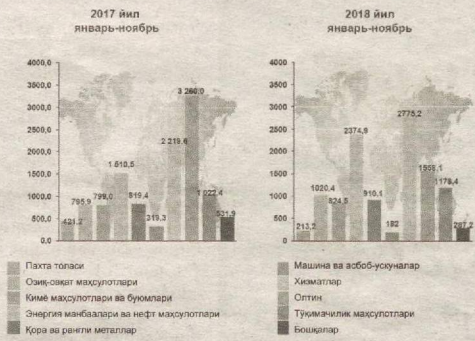
2018 йил Январь-ноябрь якунларига кўра, республикада ташқи савдо айланмаси 28 664,7 млн. АҚШ долларини ташкил этиб, ўтган йилнинг шу даврига нисбатан 17,6 %га ўсди. Шу жумладан, экспорт ҳажми 11 324,0 млн. АҚШ долларга (3,2 %га камайган) ва импорт ҳажми 17 340,7 млн. АҚШ долларига (ўсиш суръати 36,8 %) етди. Ташқи савдо салдоиси минус 6 016,7 млн. АҚШ дол-

ларини ташкил қилди. 2018 йилнинг ноябрь ойида экспорт қилинган товар ва хизматлар, октябрь ойига нисбатан 97,6 млн. АҚШ долларга кўпроқ экспорт қилинди ва 975,9 млн. АҚШ долларини ташкил этди. Товар ва хизматлар импорти ҳажми эса 1828,1 млн. АҚШ долларини ташкил қилган бўлиб, бу эса октябрь ойига нисбатан 11,2 млн. АҚШ долларига кўпроқдир.

ЭКСПОРТ

2018 йил январь-ноябрь ойларида экспорт ҳажми 11 324,0 млн. АҚШ долларга (3,2 % га камайган) тенг бўлди. Экспорт таркибида товарлар 75,5 % улушга эга, булар асосан энергия манбаалари ва нефть маҳсулотлари (21,0 %), озиқ-овқат маҳсулотлари (9,0 %), шунингдек, кимё маҳсулотлари ва ундан тайёрланган буюмлар (7,3 %) гуруҳлари ҳиссасига тўғри келмоқда.

Товар ва хизматлар экспорти таркиби (млн.АҚШ доллари)

Товар ва хизматлар экспорти динамикаси таҳлиliga кўра, 2018 йилнинг ноябрь ойи мобайнида экспорт қилинган товарлар ҳажми, октябрь ойига нисбатан 110,4 млн. АҚШ долларига кўп экспорт қилинди ва 723,4 млн. АҚШ долларини ташкил этди. Хизматлар экспорти эса 252,5 млн. АҚШ долларга етган.

2018 йилда товарлар ва хизматлар экспорти динамикаси (ойлар kesимида, млн. АҚШ доллари)

Экспорт қилинаётган товар ва хизматларнинг асосий қисми Хитой Халқ Республикаси ва Россия Федерацияси ҳиссасига тўғри келмоқда. Бу эса умумий экспорт ҳажмининг 38,8%ини ташкил қилади. Хитой Халқ Республикаси ва Россия Федерациясига экспорт қилинаётган товарлар таркибига назар ташласак, асосан энергия манбаалари ва нефть маҳсулотлари, кимё маҳсулотлари ва ундан тайёрланган буюмлар ҳамда озиқ-овқат маҳсулотлари гуруҳларидан иборат эканлигини кўришимиз мумкин.

Республика экспортида асосий ҳамкор давлатларнинг улуши (январь-ноябрь)

Мева-сабзавот маҳсулотлари экспорти

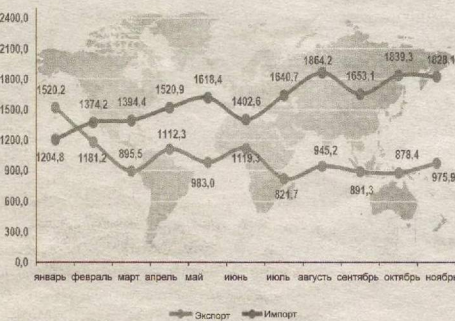
2018 йилнинг январь-ноябрь ойларида жами 1133,5 минг тоннадан зиёд мева-сабзавот маҳсулотлари 815 млн. АҚШ долларига экспорт қилинди (ўсиш суръати - 37,5 %). Мева-сабзавот маҳсулотларининг экспорт таркибига қаралса, 2018 йилнинг январь-ноябрь ойларида 617,9 минг тоннадан кўпроқ сабзавотлар 282,3 млн. АҚШ долларига ёки ўтган йилнинг мос даврига нисбатан 292,4 минг тоннага кўп миқдорда экспорт қилинган.

Шунингдек, 286,2 минг тонна мева ва резаворлар 343,0 млн. АҚШ долларига экспорт қилинган бўлиб,

экспорт ҳажми ўтган йилнинг мос даврига нисбатан 19,3 минг тоннага кўпдир.

Шуни айтиб ўтиш жоизки, мамлакатимизда экспорт салоҳиятини кенгайтириш, янги бозорларни ўзлаштириш натижасида мева-сабзавот маҳсулотлари, узум, полиз, дуккакли экинлар, шунингдек, қуритилган сабзавот ва меваларни экспорт қилиш ҳажми ошиб бормоқда. Жумладан, 2018 йилнинг январь-ноябрь ойларида мева-резаворлар ҳамда сабзавотлар экспорт ҳажми 625,3 млн. АҚШ долларига етди (ўтган йилнинг мос даврига нисбатан 44,4 %га ўсган).

2018 йилда товар ва хизматларнинг ойлик экспорт-импорт кўрсаткичлари динамикаси (млн. АҚШ доллари)

2018 йил январь-ноябрь ойларида республика ташқи савдо айланмасида юқори улушга эга давлатлар кетма-кетлиги жорий йилнинг январь ойидан бунён деярли ўзгаришсиз қолмоқда.

Республика ташқи савдо айланмасида юқори улушга эга давлатлар (млн. АҚШ доллари)

Давлат номи	Ташқи савдо айланмаси	Экспорт	Импорт	Ташқи савдо айланмаси	
				Улуши, %	Ўзгариш суръати, %
Хитой	5677,4	2502,6	3174,8	19,8	132,2
Россия	5094,1	1893,3	3200,8	17,8	117,4
Қозоғистон	2610,7	1253,3	1357,4	9,1	138,6
Туркия	1930,6	810,1	1120,5	6,7	139,4
Корея Республикаси	1784,0	83,7	1700,3	6,2	144,9
Германия	712,1	42,5	669,7	2,5	126,0
Афғонистон	558,7	558,7	2,0	1,9	102,7
Япония	525,2	12,4	512,9	1,8	360,5
Латвия	392,1	37,4	354,7	1,4	151,1
Украина	391,0	91,2	299,8	1,4	156,6
Беларус	380,5	35,5	345,0	1,3	245,1
Қирғизистон	363,0	241,3	121,7	1,3	154,5
АҚШ	355,1	28,1	327,0	1,2	163,3
Тожикистон	352,0	208,5	143,5	1,2	162,4
Франция	276,8	173,4	103,4	1,0	118,8
Эрон	271,9	153,4	118,5	0,9	90,8
Италия	268,7	22,2	246,5	0,9	173,3
Литва	258,4	9,7	248,7	0,9	109,3
Ҳиндистон	255,8	21,2	234,7	0,9	82,9
Туркменистон	244,0	44,0	200,1	0,9	153,3

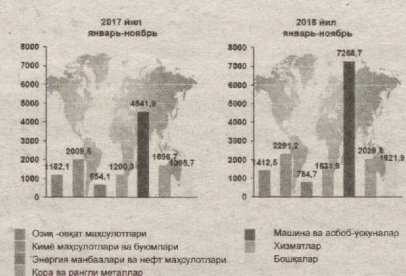
Республикамизда ташқи савдонини қўллаб-қувватлаш ҳамда МДХ давлатлари билан ушбу соҳадаги ҳамкорликни янада мустаҳкамлаш бўйича олиб борилаётган чора-тадбирлар натижасида 2018 йил январь-ноябрь ойларида ташқи савдо айланмасида МДХ давлатларининг улуши 38,2 %ни ташкил этди ҳамда ташқи савдо айланмаси ўтган йилнинг шу даврига нисбатан 32,4 % га ошди. Бошқа хорижий давлатларнинг республика ташқи савдо айланмасидаги улуши 2017 йилнинг январь-ноябрь ойларида 61,1 %ни ташкил қилган бўлса, жорий йилнинг ушбу даврида эса ташқи савдо айланмасидаги улуши 61,8 %га етди.

Давлат номи	2017 йил январь-ноябрь			2018 йил январь-ноябрь		
	млн. тонна	млн. АҚШ доллари	улуши, %	млн. тонна	млн. АҚШ доллари	улуши, %
Қозоғистон	443,3	297,2	53,3	552,1	372,2	49,0
Россия	157,8	107,8	19,0	224,9	155,3	19,8
Қирғизистон	49,9	28,1	6,0	83,0	74,9	7,3
Афғонистон	44,6	37,2	5,4	67,6	49,3	6,0
Хитой	16,5	14,2	2,2	53,5	37,6	4,7
Туркия	25,7	29,4	3,1	20,5	21,7	1,6
Покистон	4,5	3,2	0,5	24,9	19,0	2,2
Вьетнам	8,5	5,7	1,0	22,4	14,5	2,0
Эрон	10,2	8,8	1,2	11,3	8,7	1,0
Украина	6,4	4,5	0,8	11,7	7,6	1,0
Беларус	3,9	3,9	0,5	7,3	6,8	0,6
Ироқ	7,7	10,1	0,9	4,9	5,2	0,4
БАА	7,3	6,2	0,9	8,6	6,8	0,8
Латвия	4,3	3,3	0,5	5,2	4,2	0,5
Ҳиндистон	14,6	9,4	1,8	4,4	2,9	0,4
Озарбайжон	3,6	3,8	0,4	3,0	3,8	0,3
Бошқа давлатлар	20,9	19,8	2,5	27,6	24,5	2,4

ИМПОРТ

Жорий йилнинг январь-ноябрь ойларида импорт ҳажми 17 340,7 млн. АҚШ долларига (ўсиш суръати 36,8 %) тенг бўлди. Импорт таркибида энг катта улуш машина ва асбоб ускуналар (41,9%), кимё маҳсулотлари ва ундан тайёрланган буюмлар (13,2 %) ҳамда озиқ-овқат маҳсулотлари (8,2 %) гуруҳлари ҳисобига тўғри келди.

Товар ва хизматлар импорти таркиби (млн. АҚШ доллари)

Қурилиш материаллари импорти

2018 йилнинг январь-ноябрь ойлари мобайнида 1 075,3 млн. АҚШ доллари миқдоридида қурилиш материаллари импорти ҳажми амалга оширилди. Бу кўрсаткич 2017 йилнинг мос даврига нисбатан 27,4 %га ўсиб, умумий импорт ҳажмининг 6,2 %ини ташкил қилди. Импорт қилинган қурилиш материаллари таркибидан цемент (14,8 %), ёғоч ва ёғоч маҳсулотлари (52,1 %), асбест (3,8 %), керамика маҳсулотлари (3,1) ҳамда шиша ва шиша буюмлар (5,0 %) асосий улушни эгаллаган.

Хизматлар импорти

Хизматлар импорти ҳажми 2029,8 млн. АҚШ долларини ёки жами импорт ҳажмининг 11,7 %ини ташкил этди ва ўтган йилнинг шу даврига нисбатан 19,6 %га ўсди. Хизматлар импорти таркибининг асосий улуши туризм хизматлари, транспорт хизматлари, қурилиш хизматлари ва телекоммуникация, компьютер ва ахборот хизматларидан иборат бўлди.

"Mikrocreditbank"

Жорий йилнинг 14 Январь куни

"Fitch Ratings"
халқаро рейтинг агентлиги

"Mikrocreditbank"

АТБ кредит рейтингини "B+"
даражасидан "BB-" даражасига
кўтарди.БАНКНИНГ ИҚТИСОДИЙ ФАОЛИЯТИ
"БАРҚАРОР"

деб баҳоланди.

Хизматлар лицензияланган

ҚИЗИҚАРЛИ ФАКТЛАР

1. "Банк" сўзи тўғридан-тўғри таржима қилинганда "стол" маъносини беради. Италия тилидаги "banco" сўзи пул алмаштирувчилар турган стол ёки аҳоли учун пул алмашувчи дўкон маъносини берган.
2. Ғалати эшитилишига қарамай, ўтмишда молиявий ташкилотларнинг асосий рақиби маъбудлар ҳисобланган.
3. Илк кредит карталар 1880 йилдан чиқа бошлаган. Бироқ инсоният кредит нималигини 3 минг йил илгари ҳам билган. Улар Бобил, Миср ва Осурия аҳолиси бўлган.
4. Биринчи банк Месопотамияда милoddан аввалги иккинчи асрда пайдо бўлган. Унда маъбудларнинг ҳайкаллари ва турли буюмлар сақланган. Биринчи тўла ҳуқуқли банк 1661 йил Швецияда очилган.
5. XIX асрнинг охирида америкалик Эдуард харидларни карточкалар ёрдамида амалга оширишни таклиф қилади, бироқ жамият буни рад этади. 1950 йилларга бориб илк тўлов карталари пайдо бўлади.

ҚОҒОЗ ПУЛ ҚАЧОН
ИХТИРО ҚИЛИНГАН?

Бугунги кунда инсониятнинг кун кечириши учун муҳим воситалардан бири пулдир. Ҳатто, айримлар одамларнинг жамиятдаги ижтимоий-иқтисодий мавқеини ҳам пули кам-кўплигига қараб белгилайди. Чўнтагида мири йўқ кимса эса эрта тугул, бугунини тасаввур қилолмайди ҳозирги замонда. Худдики, сизу бизга таниш ўша қимматли қоғозлар бўлмаса, ҳаёт тугаб қоладигандек! Тўғри-да, ичаётган сувимиздан тортиб, ёқайтган оловимиз учун ҳам пул сарфласак! Бироқ бундан бир неча минг йиллар аввал бари бошқача бўлган. Пул ва тангалар бўлмаган даврда ҳам инсонлар ҳаёт кечирган...

Пул тамаддунимизнинг жуда қадимий ва муҳим ихтироларидан бири бўлиб, у савдо-сотиқ ривожланиши учун етакчи роль ўйнади. У жорий этилгунга қадар савдо муносабатларида маҳсулот айирбошлаш устунлик қилди. Ибтидоий муносабатларга асосланган ҳар қандай жамиятда ҳам инсоннинг моддий мавқеи унинг баъзи бир маҳсулотларга эгалик ҳуқуқи билан белгиланар эди. Масалан, ўтмишда сурув-сурув қўйи, йилқиси, қорамоли ёки зироаткор далалари бор одам бадавлат ҳисобланган. Ҳар бир ҳудудда қимматбаҳо саналган маҳсулот бозор муносабатларининг воситачиси бўлиб хизмат қилган.

Қадимги Африкада каури чиганоқлари, Шимолий Америка қабилалари орасида эса вавпун чиганоқларидан қилинган тизимлар мол айирбошлаш воситаси саналган. Қадимги Новгород (Россия) шаҳрида эса пул ўрнига лосос балиги ишлатилган. Урта асрларда Сейлон ва Ява ороллари ҳамда Ҳиндистонда қора мурч олтиндек қиммат бўлгани учун мурч дониси танга ўрнига ўтган. Перу ва Боливияда ҳам "мурч пуллар" бўлгани ҳақида маълумотлар бор. Индонезиянинг Бутунг ороли аҳолиси эса бундан бир неча аср олдин пахта ипидан тўқилган дастрўмолни пул ўрнида ишлатишган.

Кейинчалик қимматбаҳо маҳсулот ва ашёлар ўрнини мис, қумуш, олтин каби рангли металллар эгаллади. Бироқ бир бўлак металлга айланган бойликни асраш ноқулайлик туғдиради, яхшилаб яшириб ҳимоя қилинмаса ўғирлатиб ёки олдириб қўйиш ҳеч гап эмас эди. Шунинг учун ҳам Қадимги цивилизация ривожланган ҳудудлар – Месопотамия ва Мисрда хазиналар ибодатхоналар ичида жойлаштирилган. Ибодатхоналарнинг муқаддаслиги ҳақидаги тушунчанинг ўзбек ёмон ниятли кимсаларни қайтариб турарди. Давлат арбоблари савдо ходимлари бу пуллар қанчалик эҳтиёж сезишмасин, ибодатхонадан олишга асло журъат қилмаган. Қадимги Бобилда эразмиздан аввалги XVIII асрга тааллуқли қайдномаларда Хамураппи даврида давлат ибодатхоналардан қарз олган

ни қайд этилган. Буни банк тизимининг энг қадимий кўриниши бўлган, деб айтиш мумкин.

Бора-бора Хитойда уддабурон усталар томонидан эритилган бронзани махсус қолипларга қуйиш билан танга зарб қилиш йўлга қўйилди. Хитой ярим оролидаги кичик давлатларни ягона империя остига бирлаштирган Чин Ши Хуанди муомала учун қулай бўлган думалоқ тангаларни зарб эттириб, ўртасига тўртбурчак тешик қўйдирди. Бу тангалар кейинги икки йил давомида ўз мавқеини йўқотмади.

Шу ўринда дунё молия тарихида из қолдирган тангалардан бири Венециянинг 1284 йилда зарб этиб бошланган дукат ва 1252 йилда Флоренцияда зарб қилинган фиорино доро (олтин фиорин)ларни ҳам таъкидлаб ўтиш ўринлидир. Тилла фиоро Европа банк тизимида юксак кадрланиб, шаҳарнинг банк тизими тараққиётига замин бўлиб хизмат қилди.

Замонавий валюта – доллар номи эса 1517 йил Богемияда зарб қилинган катта кумуш тангалар – таллер номидан олинган.

Тангалар қоғоз пуллар чоп этилгунга қадар, яъни X-XI асрларгача ягона молиявий қиймат бўлиб хизмат қилди.

Дарвоқе, дунёдаги энг оғир танга шведларнинг 1644 йили зарб қилинган ўн талерли мис тангаси бўлиб, унинг вазни 19,7 килограммни ташкил этган.

Энг катта қоғоз пул эса 1368-1399 йилларда Хитойда чиқарилган қиймати бир қванга тенг бу пул 22,8x33,0 см. ўлчамли қоғозга босилган.

Г. МАЛИКОВА тайёрлади.

АХБОРОТНОМАСИ

АХБОРОТ-ТАҲЛИЛИЙ ГАЗЕТА

ҲАМКОРЛАРИМИЗ ВА МУАССИС

Ўзбекистон Республикаси
Марказий Банки

"Norma Hamkor" МЧЖ

"Moliya yangiliklari agentligi" МЧЖ

БОШ МУҲАРРИР

Р.О. ОХУНОВ

Нашр учун масъул

Б. МУҲАММАДИЕВ

ЧОП ЭТИШГА ТАЙЁРЛОВЧИ

"Moliya yangiliklari agentligi" МЧЖ

Газета тахририятнинг
техник ускуналарида саҳифаланди.

АХБОРОТ КЎМАГИ

ЎЗА, "Туркистон-пресс" НАА

ТАХРИРИЯТ МАНЗИЛИ:

100060, Тошкент ш.,

Шахрисабз кўчаси, 23-уй.

e-mail: info@banknews.uz,

www.banknews.uz

Реклама ва эълонлар учун

71 232-45-32 телефони

орқали мурожаат қилинг.

Факс: 71 232-43-98.

Нашр индекси – 102.

Тахририятнинг фақат ёзма розилиги билан "Банк ахборотномаси" да эълон қилинган материалларни кўчириб босишга ижозат берилмайди. Кўлөзмалар тақриз қилинмайди ва қайтарилмайди.

Газета Ўзбекистон Матбуот ва ахборот агентлиги томонидан 2012 йил 10 январьда 0065-тартиб рақами билан рўйхатта олинган.

Газета ҳафтада бир марта пайшанба куни чиқади.

Буюртма № г 103.

Адади 2483 нусха.

Нархи шартнома асосида.

Газета АЗ ҳажмида, 3 шартли босма табоқда

чоп этилди.

Босишга рухсат этилди: 16.01.2019 й., 9.00.

1 2 3 4 5